

Quotes and pieces from a lecture on the global day against military spending

Rela Mazali

Tel Aviv, *Beit Haam*

April 17th, 2012

Translation: Sahar Vardi

1738 billion Dollars. That is what the world spent on military spending in 2011.

How much money?

In 2009 Israel was number 5 in the world in military spending out of gross domestic product (GDP). [GDP- the value of all goods and services produced at a given time in a given place]. This year (2012), the expected budget will reach 15.2% of the budget, which will be 6.1% of the GDP. Let me remind you, USA, China, India and Russia are all far behind us.

What's in the defense budget?

“First of all the budget includes the running cost of the army. Secondly, according to [Shlomo] Svirsky, the budget includes funding of the military industries. Thirdly, the defense budget funds the mechanisms of Israeli control of the occupied Palestinian territories (OPT) and the protection of Israeli settlements in the OPT.

What about the Shabak and the Mosad?... The budget of these two bodies is also not public. It is included in the general reserve article in the state's budget. According to the calculation of Aluf Ben, the budget of these two bodies (in 2003) was 3.3 billion (NIS).

The budget of the home-land security: the police in Israel has become an important part of the security matrix. The ministry of interior security includes one of the most active units in border protection and control of the OPT: the border police. It is also responsible for the prison authorities that hold thousands of Palestinian prisoners.”¹

And so the military spending of Israel include significant components that are beyond the defense budget that is submitted (to Knesset) by the ministry of defense. The budget that is submitted by the ministry of defense is not transparent, and not monitored by the elected representatives, because they do not get a breakdown of the articles and because every year significant additions are approved.

Who decides about the money?

¹ Slomo Svirsky, The State Budget: what is done with our money, Adva Center and Mapa publisher, 2004 pages 90-91

“The state comptroller wrote about this 7 years ago: in practice there have been two parallel routes for deciding the defense budget: the first was the one that was presented to the Knesset, and the second is the one after the prime minister approved significant additions”². If you will notice, the financial newspapers constantly report that an addition to the budget was approved, that an addition is required, that an addition is debated, all the time, all throughout the year.

Unlike the budgets of the rest of the governmental offices that are brought, in details, to the Knesset’s approval, the defense budget is not even discussed in the Knesset general assembly, but rather in a joint committee of the finance committee and the security and foreign affairs committee of Knesset. The committees discussions are classified.

The military is made mostly of soldiers, only soldiers come and go and do not set the security policies and do not decide how much money to spend on which item. The policy makers and those giving the orders are the officers, and mostly the high ranking officers. The defense budget is in practice the budget of the high ranking officers.³

Where does the money go?

According to the report of the ministry of treasure from 2008, in 14 years the salary of generals in the army went up 91.4%, at the same time, the average salary in Israel, for comparison, went up 26%⁴.

Shuky oren that was the general state accountant in the ministry of treasure, said in 2010: 65% of the budget the IDF gets, goes for payroll expenses, retirement and rehabilitation. The army includes certain payroll components (meaning gives people not only a benefit, but also makes sure people don’t need to pay taxes for it by covering the cost of the taxes), to payroll components that no one else in the country gets, except ministers.

Most of the high ranking officers, meaning also most of the army pensioners, are Ashkenazi⁵, middle class, men and from relatively veteran families in Israel. (the majority, and I’m not saying there aren’t other groups).

“Nahman Shai... will receive a pension of a brigadier general for the rest of his life after he acted as a brigadier general as the IDF spokesperson less than three years, even though to be eligible for such a pension he would have to be in that rank for at least 8 years. To allow him to receive this pension, in the estimated overall value of 3 million NIS, the IDF gave Shai 5 years of unpaid leave.”⁶

Where does the money come from?

² Reuven Peditzour, the cut that never happened, Haaretz, 22.2.2012

³ Slomo Svirsky, The State Budget: what is done with our money, Adva Center and Mapa publisher, 2004 pages 90-91

⁴ Moti Bassok, "IDF generals' wages shot up by a whopping 91.4% over last 14 years," The Marker, 13.11.2008.

⁵ Jews from European background

⁶ Meirav Arlozerov, The black box of payroll data of the IDF, Haaretz, 3.12.2009.12.2009

The United States sends Israel financial aid since 1976. Since 1985 the annual aid is around 3 billion dollars. Between 1976 and 2004 Israel was the country that received the most aid from the US. Since 2004 Iraq has received more. Iraq is under occupation, what does that mean about us?

Most of the aid from the US, and in recent years all of it, is military aid. Out of this military aid, 75% must be used to buy arms from companies and manufacturers in the US, and so the aid is a generous subsidy to the American arms industry.

The total sum that Israel received from the US until today is more than 115 billion dollars.⁷ “The large security budget of Israel allows for a big army equipped with new weapon systems, development and manufacturing of arms only super powers can implement, and a continuing control of the Palestinian and Syrian territories occupied in 1967. In ordinary conditions, Israel would struggle to budget all these without severely harming its citizens standards of living. Israel feeds off the “generosity” of the US, [but] the American aid forces Israel to maintain a big army that can operate all these expensive and sophisticated weapons. The US benefits as it can save on the costs of holding its own army in the middle east.”⁸

But it’s all for defense, isn’t it?

“In the data of the bank of Israel, one can find the striking fact that after the fall of the “threat of Iraq” (like today we have the “threat of Iran”, and the American settlement in Iraq, the security expenses of Israel only grew. The meaning of this is that there is no relation between the “security threats” and the security spending.”⁹

“Many of the expenses that the IDF clams were unexpected, were expenses on protection of the home front. Of these expenses we may find the expenses for the iron dome¹⁰ and the Arrow¹¹. This is rather strange first of all as the expense of the iron Dome was suppose to be relatively low, but more importantly is that the IDF, that still calls itself the Israeli Defense force, thinks that the defense of Israel is something extra it doesn’t need to take into consideration in its budget.”¹²

And who pays for this?

At the beginning of the month (April 2012) when taxes on fuel were raised, Netanyahu said: “we need these taxes to pay for Iron Dome.” “The tax money of Israeli citizens hardly fund Iron Dome, as it is

⁷ Reuven Peditzour , 431 reasons to wait, Haaretz, 4.4.12

⁸ Slomo Svirsky, The State Budget: what is done with our money, Adva Center and Mapa publisher, 2004 pages 92-94

⁹ Guy Rolnik, 5 myths about poverty and the economic policy, The Marker week 3, 21.4.2006

¹⁰ Iron Dome is a mobile air defense system designed to intercept and destroy short-range rockets and artillery shells fired from distances of 4 to 70 kilometers away whose trajectory would take them to a populated area. The system was created as a defensive countermeasure to the rocket threat against Israel's civilian population on its northern and southern borders.

¹¹The Arrow is a family of anti-ballistic missiles designed to fulfill an Israeli requirement for a theater missile defense system that would be more effective against ballistic missiles.

¹² Moti Bassok, in the treasury they offer you water, in the ministry of defense 3 courses with waters and wine, The marker, 14.7.2010

mostly funded by the American administration that invested 250 million last year, and just in the past few days the Pentagon declared it will ask Congress to divert more funds for this, due to the success of the rocket system in the last round (or rockets fired into Israel). Netanyahu is convinced that the taming [of the public] is good enough that no one will try to find out the real details. He parades security excuses to hide the fact that he is transferring the citizens money to the 1%.”¹³

“A comparison that ties the security budget with other social budgets serves first and foremost the capital community. It is a comparison that diverts the public discourse from the places in which civil inequality grows: subsidizing of capital, tax breaks for the rich, the relative ease of firing employees and the minimum wage. The social services have been cut in the last 20 years not to divert funds for security needs but rather as part of an Ethos.”¹⁴ “Increased public fear was used by the administration to claim a cut must be made in social services for the sake of the security budget, only without the intifada, according to Svirsky, and the feeling of crisis it created, it is unlikely such a cut in social budgets would have been approved by Knesset. It is unlikely such an extensive and fast implementation of neo-liberal economic principals would have been excepted in silence by the public, as these principals were never for the good of the public, or at least not the general public. This policy and its implementation were designed to serve mostly the wealthy.”¹⁵

What is a democracy? How can we follow the actions of our government if we do not have the information about how much it spends and on what? And the biggest budget of all governmental budgets, consistently for year, and today as well, is not under the supervision of the democratically elected body.

One of the things that we know militarization does, is allow a small group, control over the resources of the general public, which means de-facto control over the general public.

¹³ Yossi Gurvitz, Hahem Blog

¹⁴ Yagil Levy, Security, poverty and Capital, The marker, 13.12.2005

¹⁵ Rela Mazali, The gun on the Kitchen table: the gender oppression in the security industry in Israel

מבחר קטעים ומבחר ציטוטים מתוך הרצאה לכבוד יום פעולה עולמי בנושא הוצאות צבאיות

רלה מזלי

בית העם, ת"א

17 אפריל 2012

1738 מיליארד דולר כל העולם הוציא על הוצאות צבאיות (2011)

כמה כסף?

בשנת 2009 ישראל עמדה במקום חמישי בעולם בשיעור ההוצאה על בטחון צבאי מתוך תמ"ג.

(תוצר מקומי גולמי – הערך של כל הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך שטח נתון בתקופה נתונה)

השנה תקציב הבטחון הצפוי יגיע כנראה ל-15.2% ול-6.1 אחוז מהתמ"ג

ואני מזכירה, אמריקה, סין הודו רוסיה, כולם הרחק מאחור.

מה יש בתקציב הבטחון?

"ראשית התקציב כולל כמובן את תקציב ההחזקה השוטפת של הצבא".

"שנית", כותב [שלמה] סבירסקי, "התקציב כולל גם את מימון הפעילות של התעשיות הבטחוניות".

"שלישית תקציב הבטחון כולל את מימון מנגוני השליטה הישראלית בשטחים ואת מימון הפעולות הכרוכות בהגנה על

התנחלויות". [מתוך הספר: *תקציב המדינה: מה עושים עם הכסף שלנו?* 2004].

"מה עם השב"כ והמוסד? ... התקציב של שני הגופים האלו אינו פומבי. הם נכללים בסעיף הרזרבה הכללית בתקציב

המדינה. לפי החישוב של אלוף בן, תקציב שני המוסדות האלה [ואנחנו מדברות על 2003] עמד על 3.3 מיליארד".

תקציב המשרד לבטחון פנים: "המשטרה בישראל הפכה לחלק חשוב במערך הבטחוני. המשרד לבטחון פנים כולל בתוכו את אחת היחידות הפעילות ביותר בשמירה על גבולות המדינה ושליטה בשטחים, מג"ב, ואחראי גם על שב"ס שמחזיק [...] אלפים של] אסירים פלסטינים".¹⁶

ההוצאה הבטחונית של ישראל כוללת מרכיבים משמעותיים שהם מעבר לתקציב הבטחון, המוגש על ידי משרד הבטחון. התקציב עצמו – של משרד הבטחון – שכן מוגש הוא לא שקוף, ולא נמצא בפיקוח הנציגים הנבחרים, גם בגלל שפירוט הסעיפים שלו לא ניתן להם, וגם בגלל שכל שנה בסופו של דבר מאשרים תוספות משמעותיות.

מי מחליט על הכסף?

מבקר המדינה כתב על כך לפני 7 שנים: "למעשה התקיימו שני מסלולים מקבילים בנוגע לקביעת תקציב הבטחון. הראשון התייחס לסכום שיוצג לכנסת והשני הוא התקציב שנקבע לאחר שראש הממשלה אישר תוספות נכבדות".¹⁷ ואם תשימו לב בכל העיתונים הכלכליים כל הזמן מדווחים שאושרה תוספת, נדרשה תוספת, יש ויכוח על תוספת, כל הזמן לכל אורך השנה. שלא כמו תקציבי שאר משרדי הממשלה המוצגים באופן מפורט לאישור הכנסת, תקציב הבטחון לא נדון כלל במליאת הכנסת, הוא נידון בוועדה משותפת של ועדת הכספים וועדת החוץ והבטחון. דיוני הוועדה סודיים.

"הצבא מורכב ברובו מחיילים, אלא שחיילים באים והולכים ואינם קובעים את המדיניות הבטחונית ואינם מחליטים כמה כסף להוציא על כל פריט. קובעי המדיניות ונותני הפקודות הם הקצינים, ובעיקר הקצינים הבכירים. תקציב הבטחון הוא למעשה התקציב של הקצונה הבכירה".¹⁸

לאן הולך הכסף?

לפי דו"ח של משרד האוצר מ-2008 תוך 14 שנה שכר האלופים בצבא עלה ב-94%, באותה תקופה השכר הממוצע במשק, לשם השוואה, עלה ב-26%.

שוקי אורן, שהיה החשב הכללי במשרד האוצר, אמר ב-2010: 65% מהתקציב שמגיע לצה"ל הולך להוצאות שכר, גמלאות ושיקום. הצבא מגלם רכיבים של השכר, כלומר נותן לאנשים לא רק את ההטבה אלא גם דואג לזה שלא יצטרכו לשלם על זה מס בזה שהוא נותן להם יותר כסף, לרכיבים בשכר שאף אחד במדינה לא מקבל חוץ משרים.

רוב הקצונה הבכירה, מה שאומר רוב הפנסיונרים אשכנזים, מעמד ביניים במקור, גברים, יחסית ותיקים בארץ. הרוב, אני לא אומרת שאין חתכים אחרים.

¹⁶ שלמה סבירסקי, תקציב המדינה: מה עושים עם הכסף שלנו, מרכז אדוה ומפה הוצאה לאור, 2004, עמ' 90-91

¹⁷ ראובן פדחצור, "הקיצוץ שלא היה", הארץ, 22.2.12, א'2

¹⁸ שלמה סבירסקי, תקציב המדינה: מה עושים עם הכסף שלנו, מרכז אדוה ומפה הוצאה לאור, 2004, עמ' 90

"נחמן שי ... מקבל פנסיה של תת-אלוף לכל חייו לאחר שכיהן כתת-אלוף (בתפקיד דובר צה"ל) פחות משלוש שנים אף על פי שכדי להיות זכאי לפנסיה כזאת צריך לשרת בתפקיד שמונה שנים לפחות. כדי לאפשר לו לקבל את הפנסיה הנחשקת בשווי כלכלי מוערך של 3 מיליון ש"ח, אירגן צה"ל לשי חופשה ללא תשלום של כמעט 5 שנים".¹⁹

מאיפה מגיע הכסף?

ארה"ב מעבירה לישראל סיוע מאז 76. מאז 1985 הסכום השנתי הוא סביב 3 מיליארד דולר, בין 1976 ל-2004 ישראל קיבלה כל שנה את סכום הסיוע הכי גבוה שארה"ב העניקה. מאז 2004 עקפה אותנו כמובן עיראק. עיראק היא תחת כיבוש, מה זה אומר עלינו?

רוב הסיוע של ארה"ב לישראל, בשנים האחרונות כולו, הוא צבאי. מתוך הסיוע הצבאי, שלושת-רבעי מיועד לקניית נשק וציוד מחברות ויצרנים בארה"ב; במלים של שלמה סבירסקי: "הסיוע מהווה סובסידיה נדיבה ביותר לתעשיית הנשק האמריקאית".²⁰

סכום הסיוע הכולל שישראל קיבלה עד היום יותר מ-115 מיליארד דולר.²¹ "תקציב הבטחון הגדול של ישראל מאפשר בין היתר החזקה של צבא גדול המצויד במערכות נשק חדישות: פיתוח וייצור של אמצעי לחימה שרק מעצמות גדולות מיישמות, ושליטה מתמשכת בשטחים הפלסטיניים והסורים שנכבשו ב-67. בתנאים רגילים, ישראל הייתה מתקשה מאוד לתקצב את כל אלו מבלי לפגוע באופן חמור באיכות החיים של אזרחיה. ... לכאורה ישראל ניזונה מטוב ליבה של ארה"ב [... אבל] הסיוע האמריקאי כופה על ישראל להחזיק צבא גדול המסוגל להפעיל את כל כלי הנשק היקרים והמתוחכמים. ארה"ב יוצאת נשכרת ... משום ... שהיא יכולה לחסוך מעצמה את ההוצאות הכרוכות בהחזקת צבא גדול משלה במזרח התיכון".²²

אבל זה בשביל הגנה, לא?

"בנתוני בנק ישראל, בולטת העובדה שלאחר קריסת עיראק [שנתפסה כאיום, כמו שנתפס היום האיום האיראני], וההתנחלות האמריקאית באזור, גדל נטל ההוצאות הבטחוניות של ישראל. המשמעות היא שאין קשר בין האיומים הבטחונים לבין ההוצאות הבטחוניות".²³

"חלק ניכר מההוצאות שצה"ל טוען שהן בלתי צפויות, היו לדבריו הוצאות על הגנת העורף. בין ההוצאות האלו הוא מונה את ההוצאות על כיפת ברזל והחץ. זה קצת משונה קודם כל כי עלותה של כיפת ברזל הייתה אמורה להיות נמוכה

¹⁹ מירב ארלוזורוב, "הקופסה השחורה של נתוני השכר של צה"ל", הארץ, 3.12.2009.

²⁰ תקציב המדינה, עמ' 93.

²¹ ראובן פדהצור, "431 מיליארד סיבות לחכות", הארץ, 4.4.12, א'2.

²² שלמה סבירסקי, תקציב המדינה: מה עושים עם הכסף שלנו, מרכז אדוה ומפה הוצאה לאור, 2004, עמ' 94-92.

²³ גיא רולניק, "חמישה מיתוסים על העוני והמדיניות הכלכלית", מארק וויק, 3, 21 אפריל 2006.

... אבל מה שחשוב באמת כאן הוא ... שצה"ל – שעדיין קורא לעצמו צבא ההגנה לישראל – חושב שההגנה על ישראל היא מין איזה סרח עודף שהוא לא צריך להביא בחשבון התקציב שלו".²⁴

ומי משלם על זה?

ממש בתחילת החודש [אפריל 2012] כשהעלו את המס על הדלק נתניהו אמר: אנחנו מוכרחים את המיסים האלה כדי לממן את כיפת ברזל. "המיסים של אזרחי מדינת ישראל כמעט ולא מממנים את כיפת ברזל, היא ממומנת בעיקרה על ידי הממשל האמריקאי שהשקיע 205 מיליונים בשנה הקודמת ... בימים האחרונים הודיע הפנטגון שהוא פונה לקונגרס להקצות עוד כספים לשם כך בעקבות הצלחתה של המערכת בסיבוב האחרון ... האילוף [של הציבור], משוכנע נתניהו מספיק טוב כדי שאף אחד לא ינסה לברר את הנתונים האמיתיים ... הוא מנפנף בתירוצים בטחוניים כדי להסתיר את העובדה שהוא מעביר את כספי האזרחים אל המאיון העליון".²⁵

"המשוואה הקושרת את ... תקציב הבטחון עם השקעה חברתית משרתת בראש ובראשונה את קהילת ההון. זו משוואה המסיטה את הדיון הציבורי מהמתחמים בהם צומח האי-שוויון החברתי, ובהם סבסוד ההון, ההקלות במיסוי בעלי ההכנסות הגבוהות, הקלות היחסית לפטר עובדים, שכר המינימום הנמוך ... השירותים החברתיים קוצצו ב-20 השנים האחרונות לא כדי להסיט משאבים לצריכה הבטחונית אלא כחלק מאתוס".²⁶

"אימה ציבורית מוגברת תורגמה לטענות הממסד לצרכי ביטחון מוגדלים שמימונם מחייב כביכול קיצוצים בשירותים החברתיים, 'אלא שללא האינתיפאדה', כתב שלמה סבירסקי, 'ותחושת המשבר שהיא יצרה, ספק אם קיצוץ חברתי גדול כל כך היה מקבל את אישור הכנסת'. ספק, ניתן להוסיף, אם יישום דוהר ומקיף כל כך של עקרונות כלכליים ניאו-ליבראליים היה מתקבל בשקט על ידי הציבור, כיוון שעקרונות אלו לא עוצבו לצורך שירות הציבור או, לפחות, לא לשירות הציבור הרחב. מדיניות זו וצעדי יישומה נועדו לשרת בעיקר את בעלי ההון".²⁷

מה זאת דמוקרטיה? איך אפשר לעקוב אחרי מה שהממשלה עושה אם אין לנו מידע על מה היא מוציאה כמה? התקציב הכי גדול מבין תקציבי הממשלה, באופן עקבי, במשך שנים וגם היום, לא נמצא בפיקוח הגוף הדמוקרטי שנבחר.

מילטריזציה – אחד הדברים שאנחנו יודעות שהיא עושה, זה לאפשר לקבוצה מצומצמת שליטה במשאבים של הכלל שזה אומר בעצם שליטה בכלל.

²⁴ מוטי בסוק, "באוצר מציעים לך מים; במשרד הביטחון – 3 מנות עם מלצרים ויין", דהמארקר, 14.7.10

²⁵ מתוך בלוג "ההם" של יוסי גורביץ

²⁶ יגיל לוי, "ביטחון העוני וההון", הארץ, דה מארקר, 13.12.2005

²⁷ רלה מזלי, "האקדה על שולחן המטבח: הדיכוי המגדרי הטמון בתעשיית האבטחה בישראל", פרק מספר בכתובים בהוצאת מכון ואן ליר